

Crtice iz bilježnice psihologa

(Što kažu, što kažu stručnjaci?)

Broj 10
siječanj
2025.

ŠKOLA I MLADI

Škola je mjesto u kojem mladi provode dobar dio svoga djetinjstva i mladalaštva.

To bi trebalo biti mjesto u kojem mladi mogu ostvarivati svoju potrebu za interakcijom s vršnjacima, u kojemu uče kako komunicirati s odraslima, mjesto koje omogućava ostvarivanje uspjeha i gradnju samopouzdanja, mjesto u kojemu se na zanimljive i zabavno prezentirane načine uče važni sadržaji. Škola bi trebala biti mjesto u kojemu nema kritiziranja, kažnjavanja ili prijetnji kad mlada osoba ne čini ono što joj odrasli nalože. Odrasli koji poučavaju (i odgajaju) trebali bi modelirati ponašanja koja će mladi bez otpora i rado prihvaćati. Mlade se može naučiti kako samo-procjenjivati vlastita ponašanja te ih (eventualno) mijenjati. No, to mlade mogu poučavati samo oni odrasli koji su uz vještine procjenjivanja drugih naučili procjenjivati i sebe. Samoprocjena odraslih je bazična pretpostavka da i mlada osoba odluči osvješčivati vlastito ponašanje i procjenjivati učinke svog izabranog ponašanja.

O ovome je govorio i **William Glasser** u knjigama: **Kvalitetna škola**, **Svaki učenik može uspjeti**, **Nesretni tinejdžeri** i u svom temeljnom djelu **Teorija izbora**. Kod nas se tome posvetio dugogodišnji UNICEF-ov projekt **Glasserova kvalitetna škola** riječkih autora **J.T.Krema**, **T. Stemberger** i **M. Vrabec**.

Zanima li nas roditelje što i kako dobivaju naša djeca u svojim školskim okruženjima? Je li škola zaista mjesto u kojem se djeci pruža ono što im treba, u kojem zadovoljavaju svoje potrebe na njima prikladan način?

Osjećaju li se dobro tijekom svoga boravka u školi i kod kuće, s gomilom obveza koje trebaju ispuniti? Imaju li vremena i mogućnosti za svoje druge potrebe, druge ciljeve, druge vrijednosti?

Što je s talentima i darovitostima koje dijete posjeduje?

Omogućava li i potiče li škola individualne talente i kreativnost?

Je li škola, kakvu u ovo vrijeme polaze naša djeca iz tzv. njihova SVIJETA KVALITETE (svijeta vrijednosti, želja, potreba...)?

O školi kao mjestu koje treba razvijati dječju **kreativnost** godinama govori **Sir Ken Robinson**, učitelj, pisac, istraživač, savjetnik, govornik, koji nas je, nažalost, napustio pred nekoliko godina. „...obrazovanje, na neki način, udaljava mnoge ljude od onoga za što su prirodno nadareni. A ljudski su resursi poput prirodnih; često su duboko zakopani. Morate ih tražiti. Ne leže uokolo na površini. Morate stvoriti uvjete unutar kojih se pokažu“. Nastavlja: „Obrazovanje nije mehanički sustav. Ono je ljudski sustav. Tiče se ljudi, ljudi koji ili žele učiti, ili ne žele učiti. Svaki učenik koji odustaje od škole čini to iz razloga ukorijenjenog u vlastitom životopisu. Možda im je dosadna. Možda im je nevažna. Možda smatraju da je u neskladu sa životima koje žive izvan škole“. Drugim riječima – treba mijenjati sustav. U njemu je važan činitelj osoba koja radi s djecom - učitelj: zanesenjak, nadahnjujući, vedar, šaljiv, pun spremnosti na izazove, čvrst i zahtjevan. Takva osoba organizira poučavanje prilagođeno okolnostima, ali istovremeno snažno vodi računa o djetetovim potrebama. Učitelj zna da su učenici ti koji uče i da „sustav treba uključiti i potaknuti njihovu znatiželju, njihovu individualnost, njihovu kreativnost. Samo tako ih se može potaknuti da uče“.

Imamo li takve učitelje? Da.

Omogućava li im sustav takvo djelovanje o kakvom govori Robinson. Ne, ne uvijek.

Mi, roditelji i skrbnici mladih možemo takvim dragocjenim učiteljima pružati potporu i biti njihovi zagovaratelji.

New York Times bestselling author of *The Element*
Ken Robinson
and Lou Aronica

Creative School

The Grassroots Revolution That
Transforming Education